

ПОЛЕМИКА

Пандемија неспоразума

Реаговање на текст
„Ко је 'линијаш'
објављен у 'Политици'
29. 12. 2022. године

Проф. др Радоје Чоловић*

Чудно је што је „пелемику“ коју је започео у „Данасу“ проф. Радовановић пренео у „Политику“. Очигледно је да је од чланка „Конгрес под контролом режима“ одустао. Али колико год да његове тврдње побијете, он смишља нове, поново потезе већ побијене, и тако унедоглед. Одговарам му искључиво јер део читалаца „Политике“ може бити доведен у заблуду и да му поверује.

Професор Радовановић тврди да је „летос много труда уложио да мене (дајем реч да са мном није проговорио ни једну једину реч) и моје сараднике (нико од њих ми то није поменуо) убеди да не останемо слепи пред највећим изазовом са којим се суочило наше здравство последњих пола века“. Истина је другачија. Кад смо средином 2019. у „Краун плази“ за 29. и 30. мај 2020. уговорили одржавање 20. конгреса лекара Србије о ковиду 19 није било ни помена. Потпуно припремљени конгрес се због пандемије морао одложити. Чекали смо погодан тренутак да га одржимо. Суочени са пандемијом, имали смо план да кад конгрес буде било могуће организовати, да сваки од пет симпозијума конгреса почне уводним предавањем о последицама короне на службе стоматологије, кардиологије, хирургије, дечје медицине, нефрологије и урологије, јер смо веровали да су, због тешких поремећаја у здравственом систему, (можда?) више пострадали болесници од других болести него оболели од ковида 19. Кад су 2021. стоматолози отказали учешће, мислили смо да су четири планирана симпозијума колико-толико довољна да конгрес буде успешан. Почетком 2022. конгрес смо уговорили за 24. и 25. 11. 2022. Кад су крајем јуна 2022. кардиолози нео-

чекивано отказали учешће, морали смо хитно да тражимо организатора бар још једног симпозијума. Избор је пао на тему „Јавно здравље и ковид“, чију је организацију са оклевањем од око две недеље прихватила председница Секције за социјалну медицину СЛД-а, која је случајно и директор „Батута“ (о томе сам већ писао у „Данасу“). Према томе, проф. Радовановић није имао никаквих „заслуга“ да тема „ковид“ буде на конгресу.

Колега Радовановић инсинуира да сам „линијаш“, јер сумњам у његове тврдње о „кривотворењу података“ и „двојном књиговодству“ у „Батуту“ за које је у „Данасу“ тврдио да је сазнао од БИРН-а, а сада више не помиње БИРН, него тврди да „то више не оспоравају ни чланови Кризног штаба“. Зашто не именује те чланове „Кризног штаба“, па нека они иступе

Стално (али узалуд) понављам колеги Радовановићу да је лако са стране посматрати и критиковати, али није лако преузети одговорност за могуће последице због донетих одлука

у јавност и да се једном за свагда сазна шта је истина. Главни разлог зашто ја сумњам у његове тврдње је што не видим никакву логику у томе зашто би то неко радио? (постоји изрека „Боља је добра прилика, него рђав сведок“). Какву би корист од тога неко, па и „режим“ имао? Колега Радовановић каже да због тих мојих сумњи „стоички трпим критике колега“. Мени није познато да је, осим њега, мене и СЛД ико критиковао поводом епидемије. Истина, ја не читам ко шта пише по „друштвеним мрежама“, али ако оне постоје, „критичари“ би морали критике мени лично и документовано да их саопште.

Током епидемије имали смо неколико („електронских“ а кад је било дозвољено окупљање већег броја људи и „уживо“) седница председништва и Скупштине СЛД, укључујући и недавну, на којој нико није изрекао такве критике, осим професора Делића који је најавио свој чланак у „Политици“, на који сам већ одговорио.

Тврдња колеге Радовановића да моја маленкост (ништа мање него) „дозвољава да поједини, властима блиски лекари антинаучним ставовима урушавају углед професије“ лишена је здравог разума. Изгледа да моји покушаји у једној ранијој полемици да убедим колегу Радовановића да СЛД није партија (Савез комуниста и сл.) у коју се „долази по мишљење“ на њега нису имали никаквог дејства. Свако, па и лекар, био или не члан СЛД-а, сноси одговорност за оно што каже или напише. СЛД је удружење лекара у које се ступа или из њега, без икаквих последица, иступа слободном вољом. Ни од мене, ни од било ког органа СЛД-а нико (па ни колега Радовановић) никад није тражио „дозволу“ да износи било какве, ни „научне“ ни „антинаучне ставове“. Ми иначе имамо преча посла него да пратимо шта ко прича на безбројним ТВ каналима или говори на „трибинама“ и да то коментаришемо. Кад мислимо да о нечем треба да се изјаснимо, ми то напишемо, потпишемо и ставимо на увид јавности, што смо у вези са пандемијом радили неколико пута.

У вези са речима „спрдња“ и „кривотворење података“, које је колега Радовановић написао у абстракту свога предавања које је намеравао да одржи као уводни реферат на конгресу, ја и даље сматрам те речи непримереним за један конгрес и за једног универзитетског професора. Мислим да се све може рећи, али да постоји примерен начин да се то каже, посебно кад се иступа пред страним гостима и представником Светске здравствене организације (СЗО). (Неко је давно рекао „ја своју државу не оговарам пред странцима, него само пред нашим“.) Шта би ти људи мислили о нама да неко у уводном реферату на Конгресу СЛД каже да су сви подаци које је о епидемији „Батут“ доставио СЗО кривотворени, а да притом за то не поднесе никакве доказе?

Слажем се да је власт епидемију у почетку схватила „олако“, али није

Фото Н. Марјановић

била једина у свету. Чак су се многи лекари (па и моја маленкост, да ли и колега Радовановић?), потајно надали да ће се епидемија спонтано смирити, што се десило са епидемијом птичјег и свињског грипа. Да се тако нешто десило, верујем да би колега Радовановић први оптужио „режим“ да је узалуд потрошио велике новце. Подсећам читаоце да кад се својевремено дигла велика паника због епидемије птичјег грипа, да је тадашњи министар био жестоко критикован, а директорка РФЗО провела је неколико месеци у затвору зато што су купљене вакцине, за које се после испоставило да су непотребне јер се епидемија сама од себе смирила (ко је то могао поуздано предвидети). Колико знам, она је правоснажном пресудом ослобођена „кривице“. Зато стално (али узалуд) понављам колеги Радовановићу да је лако са стране посматрати и критиковати, али није лако преузети одговорност за могуће последице донетих одлука. Срећом, после те почетне „неозбиљности“, власти су се брзо прибале, и по мом скромном уверењу, против епидемије су се бориле боље и успешније него неке богате земље.

Немам никаквих сазнања о томе, нити спорим наводе колеге Радовановића да је „према демократама деведесетих година био наглашено оштар“, и да се 2012. залагао „за беле листиће“. Сасвим случајно сам чуо од људи којима је то „занат“ („политички аналитичари“) да су „бели листићи“ били грешка која је опозицији нанела озбиљну штету.

На крају, јавно молим колегу Радовановића да престане са бескрајним измишљањима. У СЛД-у имам много пречих послова него да се са њим дописујем преко „Данаса“ и „Политике“.

На пример, већ три године имам (нерешив?) проблем са грејањем (ове године га уопште немамо) а које годишње плаћамо 1.300.000 динара (што је за нас који живимо од чланарине астрономска сума), тако да морамо да се грејемо помоћу климатурејаја, што је додатни, за нас неиздржив трошак. Скоро сви службеници су нам се разболели. Не смем ни да помислим шта ће бити кад захлади ако то не решим...

*Председник Српској лекарској групујува

► Прилози објављени у рубрици „Погледи“ одражавају ставове аутора, не увек и уређивачку политику листа